

BALTŲ PAVELDAS: LEGENDOMIS IR RAŠTAIS AUSTAS

Protėvių gyvenimo atgarsiai pajuntami ypatingose gamtos formose, muziejų ekspozicijose, tautodailės elementuose. Alkakalniai, piliakalniai ir rieduliai, apipinti legendomis siunčia mums žinią iš praeities – priimkime ją, „perskaitykime“...

Maršrutas: Šiauliai – Raginėnai – Krekenavos RP – Cinkiškiai – Kaunas

Atkarpa, vietovė	Objektas	Atstumas	Laikas, trukmė	Trumpas aprašas
Šiauliai-Salduvės parkas		5 km	8:00-8:15	Ekskursiją pradėdame Šiauliuose, aplankę Salduvės kalną ir Baltų taką
	Salduvės kalnas ir Baltų takas Šiaulių miestas 55.929521°, 23.359337°		8:15-8:45 (30 min)	Ant Salduvės kalno yra buvusi medinė pilis, kuri galėjo turėti nemažą vaidmenį Šiaulių kunigaikščių ir pirmųjų šiauliškių gyvenime. XIX a. pradžioje ant kalno buvo pastatytas optinio telegrafo bokštas. 1944 m. rugpjūčio mėnesį ant kalno buvo Raudonosios armijos stebėjimo punktas.
Šiauliai-Raginėnai		50 km	8:45-9:45	
Raginėnai (Radviliškio raj.)	Raginėnų archeologinis kompleksas Radviliškio raj., Pakalniškių sen., www.radviliskibiblioteka.lt/lt/radviliskiotic		9:45-10:00 (15 min)	Tai vertingas archeologinis paminklas –*, kurį sudaro 12 objektų. XIX a. pab. radiniams buvo duotas „Raginėnų kultūros“ vardas. Vykstame prie Raginėnų piliakalno, Radviliškio rajone. Raginėnų archeologijos paminklų kompleksą sudaro 12 objektų. Iki mūsų dienų išliko piliakalniai ir senovės gyvenvietės, pilkapynai, senkapijai, mitologiniai akmenys. Reikšmingiausias jų – vienas išpūdingiausių šiaurės vidurio Lietuvos piliakalnių – Raginėnų piliakalnis, vietos gyventojų vadinamas Raganų kalnu. Iš rytų piliakalnį juosia Daugyvenė, iš pietų ir vakarų – dauba, šiaurinėje pusėje yra griovys ir pylimas. Piliakalnis netyrinėtas. Jis tebesaugo savo paslaptis ir yra apipintas legendomis, kurių nemažai sukaupta Radviliškio rajono savivaldybės Daugyvenės kultūros istorijos muziejuje-draustinyje. Šalia piliakalnio, ant kalvos, yra mūsų eros II–III a. Raginėnų pilkapynas. Kitas pilkapynas yra Raginėnų pušyne, jame priskaičiuojami 93 pilkapiai.

Raginėnai - Naurašiliai		30 km	10:00-10:30	
Naurašiliai (Panevėžio raj.)	Rieduliai Mukolas ir Mukoliukas. 55.843078°, 24.086078° Panevėžio raj., Gustonių girininkija		10:30-10:45 (15 min)	Vykdami į Panevėžio kraštą – Krekenavos regioninį parką, pasukame už Smilgių į Naurašilius , kur prie kapelių stūkso du rieduliai: Mukolas ir Mukoliukas. Padavimas byloja, kad Mukolas buvo valstietis, kuris, nepaklusęs Dievo įsakymui, trečiąją Velykų dieną arė lauką, už tai Dievas pavertė jį akmeniu. Akmenimis pavirto ir kiti šeimos nariai: Mukolienė ir Mukoliukas. XIX a. Mukolienę suskaldę kumečiai, liko tik Mukolas su Mukoliuku.
Naurašiliai – Stultiškiai		35 km	10:45-11:15	
Stultiškiai (Panevėžio raj.)	Linų muziejus Stultiškių k., Upytės sen., Panevėžio raj Tel. +370 615 43097, eriskiuc@gmail.com		11:15-12:00 (45 min)	Pasiekiame Krekenavos regioninį parką . Stultiškių vėjo malūne įkurtas Linų muziejus atskleis senovinio verslo – lininikystės paslaptis ir svarbą praeities gyvenime. Stultiškių vėjo malūnas pastatytas 1880 m. Malūnas yra keturių aukštų, su pasukama prieš vėją kepure. Veikia Linų muziejus, jame galima susipažinti su senoviniu lino apdirbimu, įvairiais eksponatais: audimo staklėmis, įrankiais linui apdirbti, raštuotomis staltiesėmis, rankšluosčiais ir kt. Kiekvienas gali pamėginti nubraukti lino galvutes, minti, brukti ir šukuoti pluoštą, net pabandyti austi.
Stultiškiai - Upytė		3 km	12:00-12:05	
Upytė (Panevėžio raj.)	Čičinsko piliakalnis Upytės sen., Panevėžio raj. 55.655611°, 24.227167° Tel. +370 45 593 648 http://krpd.am.lt krekenavosrp@krpd.am.lt		12:05-12:20 (15 min)	Upytėje lankome Čičinsko vardu vadinamą piliakalnį, kuris apipintas legendomis apie žiaurų didiką, kurio po mirties net žemė nepriėmė... Legendos byloja, kad Čičinskas buvo baisu nedorėlis, velniui užrašęs savo sielą ir šventojo Jono naktį nuskandinęs mylimą merginą. Šunis jis labiau mylėjo nei žmones. Kai tik jo mylima kalė atsivesdavo šuniukus, jis siūsdavo tarp žmonių ieškoti žindyvės ir versdavo žindyti jo šuniukus. Čičinskas manė, kad moters pienu žindomi šunyčiai auga protingesni. Kai nerasdavo žindyvės, liepdavo nėščioms vidurius spausti, kad greičiau gimdytų. Jis nepaisęs advento ir kūčių vakarą iškėlęs plikbajoriams puotą. Kalėdų rytą, kad tarp medžių matytųsi kelias, liepęs padegti miestelį ir su svita važiavo į bažnyčią. Klebonas pastojęs jam taką, tada Čičinskas nušovė kleboną ir su draugais pasuko vėl į dvarą. Ant tilto, ties ta vieta, kur mergina buvo įmesta į vandenį pasibaidę žirgai. Čičinskas pamatė, kaip

				grimzta jo rūmai, tuomet trenkė perkūnas ir jį užmušė. Iš viso Čičinsko dvaro likusi tik bala, kurioje kyšanti sala.
	Tradicinių amatų centras Upytės k., Upytės sen., Panevėžio r. sav. +370 626 57415 eriskiukc@gmail.com		12:20-14:00 (1 val. 40 min)	Buvusioje Upytės dvarvietėje įkurtas tradicinių amatų centras** . Amatų centre rengiamos amatininkų ir tautodailininkų parodos, vykdomos edukacinės programos. Pietūs** – aukštaitiško kulinarinio paveldo degustacija tradicinių amatų centre. Tradicinių amatų centras Panevėžio rajono Upytės kaime – tai vienas iš 20 tradicinių amatų centrų. Šie centrai populiarina senuosius amatus ir prisideda prie ūkinės veiklos įvairinimo bei naujų darbo vietų sukūrimo kaimo vietovėse.
Upytė - Burveliai		25 km	14:00-14:30	
Burveliai (Panevėžio raj.)	Burvelių alkakalnis Krekenavos sen., Panevėžio raj. 55.460278°, 24.053056° http://krpd.am.lt		14:30-14:45 (15 min)	Burveliai – vienas gražiausių Krekenavos regioninio parko, esančio netoli Panevėžio, kampelių. Burvelių alkakalnis* įrengtas aukštaičių žemėse, kairiajame Nevėžio krante, apie 300 m į rytus nuo Nevėžio ir Liepusio santakos. Tai didelė, išpūdinga, medžiais apaugusi kalva. Jos ilgis apie 250 m, o aukštis nuo Nevėžio pusės 15 m. Alkakalnį supa pelkėtos pievos.
Burveliai - Surviliškis		20 km	14:45-15:05	
Surviliškis (Kėdainių raj.)	Bakainių piliakalnis Surviliškio sen., Kėdainių raj. 55.466278°, 24.028028° www.kedainiutvic.lt			Bakainių piliakalnis* – apie 2,5 tūkst. metų senumo, vadinamas Pilimi, yra kairiajame Liaudės krante, apie 2 km į šiaurės vakarus nuo Surviliškio. Upės vaga ir gilus, platus slėnis juosia piliakalnį iš šiaurės, vakarų ir pietų, tik rytuose jis siekia aukštą lygumą. Kitame Liaudės krante, priešais piliakalnį yra kapinynas.
	Šventybrasčio šventvietė Bažnyčios g. 2 Tiskūnų pšt., Šventybrastis, Kėdainių raj. 55.421459°, 24.049937° svbrasta@gmail.com www.kaunoarkivyskupija.lt/sventybrastis/		15:05-15:30 (25 min)	Šventybrasčio šventvietė* yra visai netoli Surviliškio. Pasakojama, kad kalnelyje, ant kurios dabar stovi medinė bažnyčia, buvo pagonių šventvietė, ten degusi amžinoji ugnis, t. y. ši vieta nuo seno buvusi šventų apeigų objektas. Kadangi netoliese teka Brastos upelis, tai gyvenvietė pavadinta Šventybrasčiu.

Surviliškis - Cinkiškiai		40 km	15:30-16:10	
Cinkiškiai (Kauno raj.)	Žalgirio parkas Babtų sen., Kauno raj. sav. 55.136°, 23.728° www.turizmo-info.lt/zalgirio-musio-memorialinis-parkas/		16:10-16:25 (15 min)	Vykdami Kauno link, sustojame Cinkiškiuose, Žalgirio parke* . Parko sodinimo pradžia – 1990 metai, kai buvo minimos Žalgirio mūšio 580-osios metinės. 10 ha plote buvo pasodinta 580 raudonųjų ąžuolų, daug želdinių, medelių. Medžiai susodinti taip, kad iš lėktuvo matosi užrašas „Žalgiris“.
Cinkiškiai - Kaunas		40 km	16:25-17:00	
Kaunas	Kauno turizmo informacijos centras ir konferencijų biuras Laisvės al. 36, Kaunas Tel. +370 37 323436 www.visit.kaunas.lt info@visit.kaunas.lt		17:00-18:30 (1 val. 30 min)	Vakare atvykstama į Kauną* . Ekskursija po vakarinį miestą: Neries ir Nemuno santaka, senamiestis, žvilgsnis į miestą nuo Aleksoto šlaito. Ekskursijos metu pasivaikščiosite po įspūdingiausias senamiesčio vietas: aplankysite „baltąją gulbę“, išgirsite Žygimanto Augusto ir Barboros Radvilaitės meilės istoriją. Pamatysite Perkūno namą ir Saulės laikrodį, išgirsite istoriją apie ilgiausią tiltą. Ekskursijos metu pasivaikščiosite po Santakos parką ir susipažinsite su Kauno istorijos ištakas menančia pilimi bei viena seniausių ir unikaliausių bažnyčių Kaune.